

Równość płci i jakość życia –
jak równość płci może przyczynić
się do rozwoju w Europie.
Badania w Polsce i Norwegii.

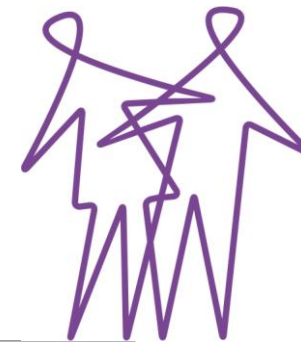
Władza a równość płci

ANNA RATECKA, INSTYTUT SOCJOLOGII UJ

EWA KRZAKLEWSKA, INSTYTUT SOCJOLOGII UJ

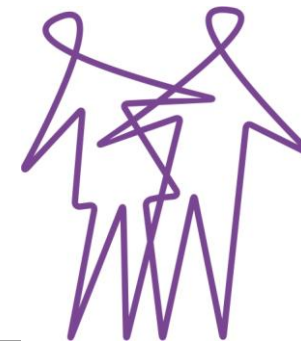

Władza w relacjach heteroseksualnych

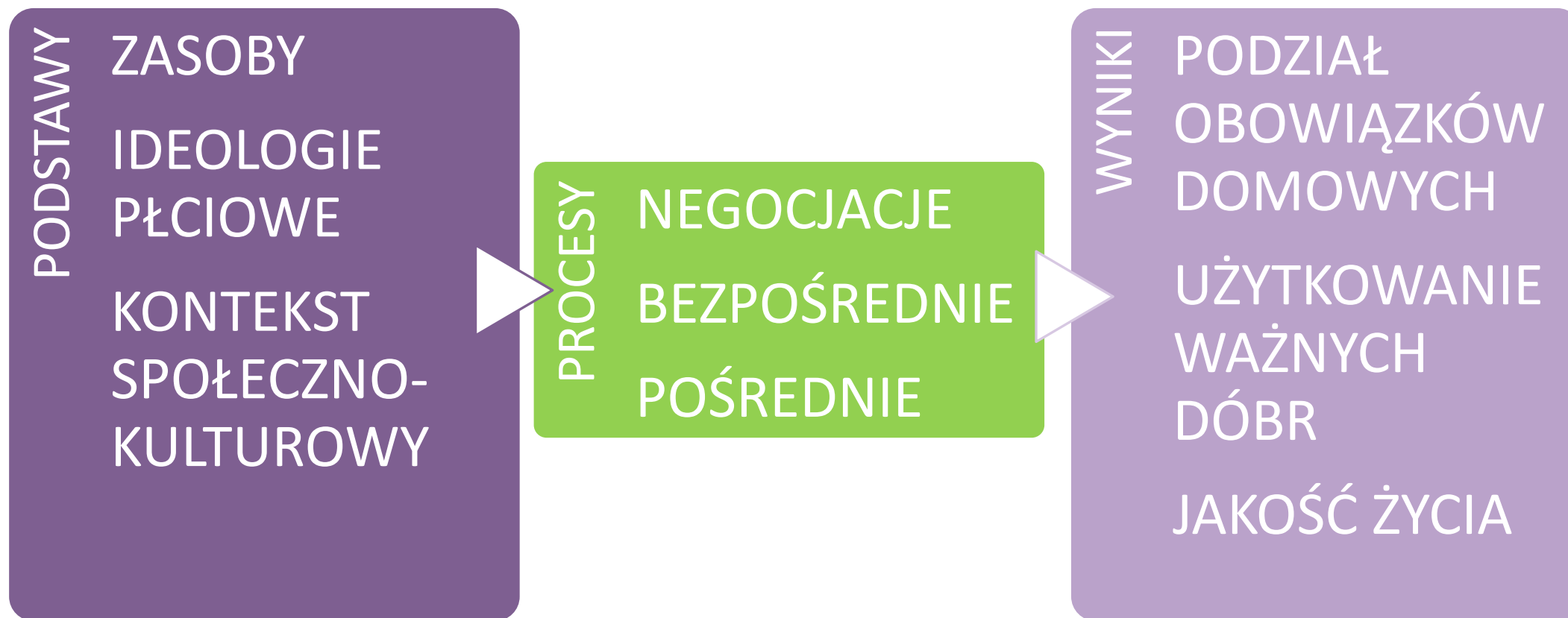

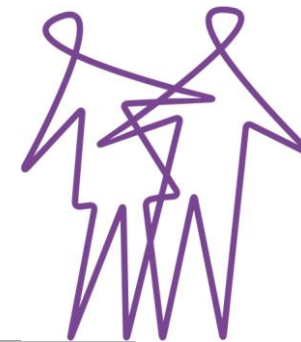
- Możliwość ustalania priorytetów w związku
- Możliwość realizacji własnych celów, interesów i dobrobytu w związku
- Ustalanie tego co w związku najważniejsze
- Dynamiczny proces

Władza w związkach heteroseksualnych jest ściśle powiązana z płcią społeczno-kulturową. Poglądy partnerów na role kobiety i mężczyzny w związku i społeczeństwie, oczekiwania wobec siebie, w końcu obszary władzy przypisywane kobietom i mężczyznom – te wszystkie przekonania zasadniczo wpływają na to dynamikę władzy w małżeństwie. Konieczne jest rozpatrywanie gender nie jako własności jednostki ale w szerszym kontekście nierówności strukturalnych

Model władzy w związku

Podstawy władzy

Zasoby

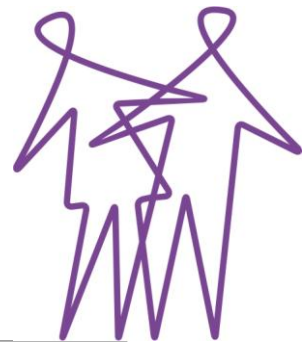
- materialne
- status
- emocje
- kapitał społeczny i kulturowy

Gender

- Ideologie płciowe

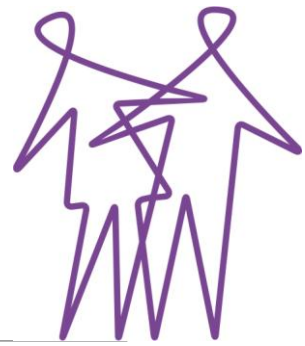
Kontekst

- czynniki strukturalne i kulturowe wpływające na sposób funkcjonowania związku (np. oczekiwania otoczenia, uwarunkowania strukturalne – np. dostępność miejsc dziennej opieki, dyskryminacja kobiet na rynku pracy)

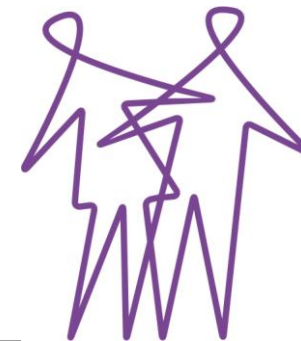
Miary podstaw władzy

- zarobki małżonków, proporcje zarobków
- posiadanie nieruchomości/samochodu
- status społeczno-ekonomiczny, edukacja
- sieci społeczne, sieci wsparcia
- zaangażowanie emocjonalne w związek
- przekonania i oczekiwania na temat ról, obszarów kobiet i mężczyzn w związkach (gender equality attitudes)
- zgodność partnerów co do ideologii płciowych i obszarów przynależnych każdemu z partnerów

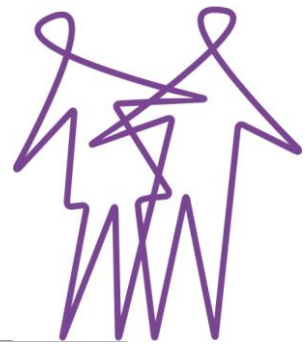
Procesy władzy

- Spektrum zjawisk, na które składają się między innymi negocjacje, perswazja, konflikt, przemoc, wpływ i inne bezpośrednie i pośrednie akty, które mogą zmienić lub podtrzymać równowagę władzy
 - Podejmowanie decyzji
 - Władza zarządzająca
 - Władza implementacyjna
- Ukryta władza

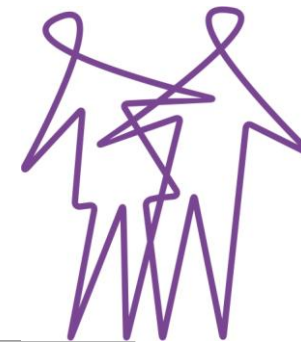
Mierzenie procesów władzy

- Jak podejmowane są ważne decyzje(ze względu na ich wpływ na życie rodziny, koszt finansowy etc)?
- Kto podejmuje decyzje dotyczące codziennych spraw, kto na co dzień organizuje życie w domu?
- Jakie obszary są przedmiotem sporu, o co się kłóć/na jakie tematy się nie dyskutuje?
- Jakie obszary są oczywiste i niedyskutowane?
- W jakich obszarach kobieta, a jakich mężczyzna podejmuje decyzje, albo ma głos decydujący?
- Jakie decyzje partnerzy mogą podjąć bez konsultowania się?
- O jakich wydatkach decyduje się wspólnie?
- W jakim stopniu zadania we wspólnym gospodarstwie domowym są bezdyskusyjnie przypisane kobietom i mężczyznom – to by świadczyło właśnie o sile gender, a nie negocjacji?
- Czy podział obowiązków się zmieniał w trakcie związku (to mogłoby świadczyć o jego elastyczności) i w jakim kontekście?
- Czy i jak ważne wydarzenia (np. urodzenie dziecka, podjęcie pracy) wpływały na zmiany w relacjach władzy?

Wyniki procesów władzy

- Podział obowiązków
- Dostęp do ważnych i cennych dóbr
- Satysfakcja ze związku
- Jakość życia
 1. Zdrowie (obiektywnie mierzone oraz subiektywne samopoczucie)
 2. Samopoczucie emocjonalne, poczucie bezpieczeństwa
 3. Kontakty społeczne
 4. Warunki materialne
 5. Rozwój
 6. Sprawczość

Władza a równość płci

Czy nierówność władzy to nierówność płci?

Dziękuję za uwagę!

anna.ratecka@uj.edu.pl

ewa.krzaklewska@uj.edu.pl

Równość płci i jakość życia –
jak równość płci może przyczynić
się do rozwoju w Europie.
Badania w Polsce i Norwegii.

